Minister Edukacji

DKO-WEK.055.26.2026.EM

Warszawa, 14 lipca 2026 r.

Pani Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszalek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie nr BPS/043-60-1591/26

Szanowna Pani Marszałek,

składam na Pani ręce odpowiedź na oświadczenie Pana Adama Szejnfelda, Senatora RP, złożone w dniu 21 czerwca 2026 r. dotyczące *planowanych zmian w sposobie przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych dla uczniów realizujących obowiązek szkolny poza systemem nauczania stacjonarnego.*

Szanowny Panie Senatorze,

odpowiadając na oświadczenie złożone w dniu 21 czerwca 2026 r. dotyczące *planowanych zmian w sposobie przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych dla uczniów realizujących obowiązek szkolny poza systemem nauczania stacjonarnego*, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Kuratorzy oświaty w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego nad szkołami przeprowadzili kontrole w wybranych szkołach niepublicznych, których dyrektorzy wydawali zezwolenia na spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą (tzw. edukacja domowa). W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że w części tych szkół doszło do naruszenia prawa polegającego na organizowaniu dla tych uczniów egzaminów klasyfikacyjnych z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej (dalej: egzamin online).

Podstawę przyjętego przez kuratorów oświaty stanowiska w tym zakresie stanowią przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r, *o systemie oświaty*[1] oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. *w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych*[2], które regulują zasady przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego.

Wskazane przepisy nie przewidują obecnie możliwości przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego w formie online.

Stosownie do art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe*[3] egzamin klasyfikacyjny dla ucznia spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą przeprowadza się zgodnie z art. 44l lub art. 44wa *ustawy o systemie oświaty* i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb tej ustawy. Powyższe oznacza, że ustawodawca nakazał stosowanie w tej materii jednakowych przepisów zarówno szkołom publicznym, jak i niepublicznym.

[1] Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm. – dalej: *ustawa o systemie oświaty*.
[2] Dz. U. z 2023 r. poz. 2572 z późn. zm. – dalej: *rozporządzenie w sprawie oceniania*.
[3] Dz. U. z 2026 r. poz. 820 – dalej: *ustawa – Prawo oświatowe*.

telefon: + 48 22 34 74 204
adres email: sekretariat.b.nowacka@men.gov.pl
gov.pl/web/edukacja

Al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

Dodatkowym argumentem wskazującym na brak możliwości przeprowadzania egzaminów online dla uczniów spełniających obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą jest konieczność zapewnienia sprawiedliwych i równych warunków zdawania egzaminów klasyfikacyjnych wszystkim uczniom (art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji RP). Jednym z elementów takich warunków jest konieczność jednoznacznego weryfikowania, czy dana osoba zdaje egzamin samodzielnie. W przypadku egzaminów online taka weryfikacja jest znacznie utrudniona.

Warto również zauważyć, w kontekście obowiązywania jednolitych zasad przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych, że w przedmiotowym zakresie nie ma zastosowania zasada *co nie jest zakazane, to jest dozwolone*. Zasada ta wywodzi się z prawa gospodarczego i została wyrażona w art. 8 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców[4]. Zgodnie z art. 170 ust. 1 *ustawy – Prawo oświatowe*, prowadzenie szkoły lub placówki nie jest działalnością gospodarczą, zatem rozwiązania adresowane do przedsiębiorców nie dotyczą działalności szkół i placówek oświatowych oraz prowadzących je osób prawnych lub fizycznych. Organizacja kształcenia w szkole niepublicznej oraz relacje szkoły z jej uczniami nie stanowią dziedziny prawa cywilnego, ale dziedzinę prawa administracyjnego uregulowaną w odpowiednich ustawach i aktach wykonawczych do tych ustaw[5].

Szkołą niepubliczną niebędącą szkołą artystyczną jest szkoła, która stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w rozdziałach 3a i 3b *ustawy o systemie oświaty*[6]. Są to te same zasady przeprowadzania egzaminów, które obowiązują w szkole publicznej. Ustawodawca nie przewidział we wskazanych przepisach możliwości przeprowadzania egzaminów online, gdyby bowiem takie rozwiązanie miało być dozwolone, wówczas ustanowiłby stosowną podstawę prawną.

Potwierdzeniem powyższego stanowiska są przepisy art. 30b i art. 30c *ustawy – Prawo oświatowe*, zawierające upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wyłączenia, w drodze rozporządzenia, stosowania niektórych przepisów oświatowych w odniesieniu do wszystkich lub niektórych jednostek systemu oświaty, w których zajęcia zostały przez ministra ograniczone lub zawieszone, w szczególności w zakresie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, przeprowadzania egzaminów, a także do wprowadzenia przez ministra w tym zakresie odrębnych unormowań. Minister w czasie pandemii COVID-19 skorzystał z tej możliwości i upoważnił czasowo dyrektorów szkół do określenia warunków i sposobu przeprowadzania egzaminów, w tym również skorzystania z możliwości przeprowadzenia ich online[7]. Możliwość ta, w związku ze zmianą sytuacji epidemiologicznej, została jednak uchylona.

---

[4] Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.

[5] Zob. chociażby uchwała Sądu Najwyższego z 21 lipca 1992 r., III CZP 84/92; zob. również m.in. W. Trybka, *Gwarancje konstytucyjnego prawa do nauki w szkole niepublicznej* [w:] R. Balicki, M. Jabłoński (red.), *Dookoła Wojtek. Księga pamiątkowa poświęcona Doktorowi Arturowi Wojciechowi Preisnerowi*, Wrocław 2018, s. 335.

[6] Art. 14 ust. 3 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe.

[7] *W okresie ograniczenia funkcjonowania jednostki systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 dyrektor jednostki systemu oświaty odpowiada za organizację realizacji zadań tej jednostki, w tym zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zajęć, w szczególności ustala warunki i sposób przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego, egzaminu semestralnego i sprawdzianu wiadomości i umiejętności oraz warunki i sposób ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania w przypadku wniesienia zastrzeżenia do trybu ustalenia tej oceny, o których mowa w rozdziale 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327), a także warunki i sposób zaliczania zajęć realizowanych w formach pozaszkolnych* - § 1 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 493, z późn. zm.).

Brak jednoznacznego określenia w przepisach formy przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego nie oznacza zatem pozostawienia tej kwestii dowolnemu uznaniu szkół ani nieświadomego zaniechania ustawodawczego. Skoro wyjątki od formy stacjonarnej są wyraźnie wskazywane przez ustawodawcę[8], oznacza to, że wszędzie tam, gdzie ustawodawca takiego wyjątku nie przewidział, egzamin powinien być przeprowadzany w formie tradycyjnej (stacjonarnej). Gdyby ustawodawca dopuszczał możliwość zdawania egzaminów klasyfikacyjnych online, to wprost przewidziałby taki wyjątek od ogólnej zasady - tak jak w powyżej przywołanym przykładzie.

Jednocześnie informuję, że w ministerstwie trwają końcowe prace nad projektem rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. Przy czym pragnę wyraźnie podkreślić, że proponowane uregulowania nie są ograniczeniem dotychczasowej praktyki przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych w formie online, bo nie jest ona prawnie dopuszczalna, natomiast są doprecyzowaniem m.in. obowiązujących już przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych.

Projektowane rozporządzenie reguluje kwestię jednakowej procedury dla egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego oraz sprawdzianu wiadomości i umiejętności. Bowiem przepisy dotyczące egzaminu poprawkowego oraz sprawdzianu wiadomości i umiejętności są kierowane do wszystkich uczniów. Natomiast przepisy dotyczące egzaminów klasyfikacyjnych są kierowane do czterech grup uczniów:

1) uczniów, którzy, zgodnie z art. 44k *ustawy o systemie oświaty*, zostali nieklasyfikowani z powodu braku podstaw do ustalenia dla nich śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności na danych zajęciach edukacyjnych przekraczających połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w okresie, za który przeprowadzana jest klasyfikacja;
2) dla uczniów realizujących indywidualny tok nauki, zgodnie z art. 115 ust. 3 *ustawy - Prawo oświatowe*;
3) dla uczniów przechodzących ze szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej lub niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej, jednego typu do szkoły publicznej innego typu albo tego samego typu, zgodnie z art. 164 ust. 3 *ustawy - Prawo oświatowe*;
4) dla uczniów realizujących obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą, zgodnie z art. 37 ust. 4 *ustawy - Prawo oświatowe*.

Nie można zatem wyróżniać jednej grupy uczniów i zapewniać im możliwości zdawania egzaminu klasyfikacyjnego w formie zdalnej, bo to stanowiłoby nierówne traktowanie w stosunku do tych uczniów, którzy zdają egzaminy lub sprawdzian w formule stacjonarnej.

Procedura egzaminacyjna powinna być jednakowa dla wszystkich i zapewniać rzetelność, obiektywizm, transparentność oraz równe traktowanie wszystkich zdających. Forma zdalna znacząco utrudnia ocenę samodzielności pracy osoby zdającej. Szkoły nie posiadają obecnie

[8] Na gruncie prawa oświatowego można tu wskazać następujące przypadki, w których dopuszcza się kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:

1) kształcenie ustawiczne organizowane i prowadzone w publicznych i niepublicznych szkołach dla dorosłych, branżowych szkołach II stopnia i szkołach policealnych może być prowadzone w przypadku form pozaszkolnych - także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zgodnie z art. 117 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, Dz. U. z 2025 r. 1043);
2) zgodnie z art. 125a ust. 2-4 ww. ustawy, zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są dopuszczone jako sposób prowadzenia zajęć stosowany w przypadku zawieszenia zajęć w szkole w okolicznościach określonych w ust. 1 cyt. artykułu, jednak wyjątek ten nie dotyczy przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych w formie online;
3) kształcenie na odległość zostało także dopuszczone w art. 127 ust. 16a ww. ustawy w odniesieniu do ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, a także w art. 128 ust. 7 i 8 tej ustawy w odniesieniu do ucznia przebywającego w podmiocie leczniczym.

skutecznych narzędzi pozwalających wyeliminować korzystanie z pomocy osób trzecich, dodatkowych urządzeń, niedozwolonych materiałów czy narzędzi opartych na sztucznej inteligencji. W konsekwencji przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych zdalnie może skutkować gorszą sytuacją uczniów, którzy w taki sposób uzyskaliby świadectwo ukończenia szkoły, na kolejnym etapie kształcenia.

Zgodnie z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wszyscy są wobec prawa równi i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Zasada ta znajduje zastosowanie również w organizacji procesu oceniania i egzaminowania. W formule online nie jest możliwe zapewnienie wszystkim zdającym jednakowych warunków egzaminacyjnych. Różnice dotyczące jakości sprzętu komputerowego, dostępu do stabilnego internetu, warunków lokalowych czy poziomu zakłóceń w miejscu przebywania ucznia mogą wpływać na przebieg egzaminu oraz sytuację poszczególnych zdających.

Istotnym argumentem przeciwko przeprowadzaniu egzaminów klasyfikacyjnych online są także problemy dowodowe oraz zwiększone ryzyko sporów i kwestionowania wyników tych egzaminów. W przypadku skarg pojawiają się trudności związane z oceną, czy egzamin przebiegał zgodnie z procedurą, czy zdający pracował samodzielnie, a także jaki wpływ na wynik miały ewentualne problemy techniczne, w tym przerwanie połączenia internetowego lub awarie sprzętu. Tego rodzaju sytuacje mogą prowadzić do podważania wyników egzaminów oraz zwiększać liczbę sporów pomiędzy szkołą a uczniami lub rodzicami.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, uprzejmie wyjaśniam, że zgodnie z art. 44c ust. 2 *ustawy o systemie oświaty* oraz § 2 *rozporządzenia w sprawie oceniania*, nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego - na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;
2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania - na podstawie tego orzeczenia;
3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania - na podstawie tej opinii;
4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1-3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole - na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.

Powyższe dostosowania wymagań edukacyjnych przysługują uczniowi na tych samych zasadach również podczas egzaminu klasyfikacyjnego, który jest jednym z elementów oceniania wewnątrzszkolnego. Dyrektor szkoły powołując komisję przeprowadzającą egzamin klasyfikacyjny, powinien zadbać również o stosowne dostosowania wymagań edukacyjnych podczas tego egzaminu, wynikające z zaleceń zawartych w posiadanym przez ucznia orzeczeniu lub opinii. Dotyczy to także zaleceń dotyczących możliwości korzystania z urządzeń elektronicznych, np. możliwości pisania pracy na komputerze czy możliwości porozumiewania się za pomocą urządzeń AAC. Te dostosowania wynikają zatem z już istniejących i obowiązujących przepisów oświatowych i nie ma potrzeby ich powielania. Analogicznie stosuje się je przy przeprowadzaniu egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego. Natomiast należy w tym miejscu podkreślić, że dopuszczenie możliwości użycia przez ucznia urządzeń elektronicznych (np. komputer przy pracy pisemnej,

urządzenie AAC do komunikacji alternatywnej i wspomagającej) musi zapewniać samodzielność pracy ucznia na egzaminach i sprawdzianie.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że projektowane rozporządzenie uwzględnia potrzeby uczniów z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnościami poprzez dopuszczenie możliwości korzystania z urządzenia telekomunikacyjnego wyposażonego w aplikację służącą do monitorowania stanu zdrowia ucznia. Jest to rozwiązanie potrzebne, rozsądne i wrażliwe społecznie. Pozwala ono z jednej strony zachować standard samodzielności egzaminacyjnej, a z drugiej nie pomija realnych potrzeb zdrowotnych uczniów, którzy korzystają z urządzeń monitorujących np. poziom glukozy lub inne parametry medyczne.

Uprzejmie wyjaśniam również, że realizacja obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki w formie tzw. edukacji domowej jest możliwa w każdej szkole. Uczeń może więc uczyć się w tej formie w szkole znajdującej się najbliżej miejsca zamieszkania. Decyzję o wyborze sposobu realizacji procesu kształcenia swojego dziecka podejmują jego rodzice (pełnoletni uczeń dokonuje takiego wyboru samodzielnie). Oznacza to, że rodzice podejmując decyzję o wyborze tzw. edukacji domowej dla swojego dziecka, muszą mieć świadomość konieczności przybycia do szkoły na egzaminy klasyfikacyjne.

Natomiast w szczególnych przypadkach podyktowanych sytuacją zdrowotną ucznia, który z różnych przyczyn jest niezdolny do uczęszczania do szkoły, należy rozważyć możliwość indywidualnego nauczania, w którym uczeń jest klasyfikowany na podstawie ocen bieżących, a nie na podstawie egzaminów klasyfikacyjnych. Warunki i organizację tego sposobu prowadzenia procesu kształcenia określają przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania dzieci i nauczania dzieci i młodzieży*[9].

11 czerwca 2026 r. zakończone zostały konsultacje publiczne i opiniowanie projektu rozporządzenia. Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną opisane w raporcie z konsultacji[10]. Już teraz informuję jednak, że w wyniku uwag zgłoszonych do MEN przewidziana zostanie w projekcie rozporządzenia możliwość przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego w innym miejscu niż szkoła (np. w domu ucznia) – w szczególnych przypadkach wynikających ze stanu zdrowia ucznia lub niepełnosprawności ucznia na wniosek ucznia, a w przypadku ucznia niepełnoletniego, jego rodziców i za zgodą dyrektora szkoły, przy zachowaniu pozostałych warunków przeprowadzania tego egzaminu.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Katarzyna Lubnauer
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

[9] Dz.U. z 2023 r. poz. 2468, z późn. zm.
[10] Projekt rozporządzenia można znaleźć na stronie Rządowego Centrum Legislacji pod adresem: https://legislacja.gov.pl/projekt/12410056.